

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **L. H.**, bývajúcej v N., zastúpenej Mgr. **Š. S.**, advokátom so sídlom v N., proti odporcovi **B. Z.**, bývajúcemu v N., **o náhradu škody**, vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 7 C 277/2006, o dovolaní navrhovateľky proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 20. septembra 2007 sp. zn. 5 Co 186/2007, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Odporcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Nitra uznesením z 18. júna 2007 č. k. 7 C 277/2006-21 podanie navrhovateľky odmietol. V odôvodnení uviedol, že navrhovateľka svoje neúplné podanie napriek výzve súdu (uznesením zo 6. 3. 2007 doručeným jej 12. 3. 2007) nedoplnila a neopravila v určenej lehote v zmysle poučenia, z ktorého dôvodu nie je možné v konaní pokračovať.

Krajský súd v Nitre na odvolanie navrhovateľky uznesením z 20. septembra 2007 sp. zn. 5 Co 186/2007 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Stotožnil sa so súdom prvého stupňa, že podanie navrhovateľky má také nedostatky, pre ktoré nemožno v konaní pokračovať. Konštatoval, že napriek dostatočnému poučeniu, ako treba podanie doplniť a opraviť, ani z jej doplneného podania, nebolo možné zistiť, čoho sa v konaní domáha.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podala dovolanie navrhovateľka. Jeho prípustnosť vyvodzovala z § 237 písm. f/ O. s. p. Žiadala zrušiť rozhodnutia súdov nižších stupňov a vec vrátiť na ďalšie konanie prvostupňovému súdu. Mala za to, že postupom okresného a krajského súdu, ktorí nenariadili pojednávanie a rozhodli bez toho, aby bola vypočítaná, jej bola odňatá možnosť konať pred súdom. Tieto pochybili, keď jej na doplnenie podaní neposkytli dostatočne dlhú lehotu resp. nájdenie si právneho zástupcu a ani jej právneho zástupcu z radov advokátov neustanovili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný. Dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti takému rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému nie je prípustný.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 O. s. p.).

Napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu má procesnú formu uznesenia. Pokiaľ dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, je tento opravný prostriedok prípustný, ak smeruje proti zmeňujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 O. s. p.). Dovolanie je tiež prípustné, ak smeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 O. s. p.), alebo ak ním bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), alebo uznesenie súdu prvého stupňa o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nemá znaky ani jedného z uvedených uznesení.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť dovolacieho súdu skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O. s. p. (§ 242 ods. 1 O. s. p.), dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu

odvolacieho súdu, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten kto v konaní vystupoval ako účastník konania nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Citované ustanovenie § 237 O. s. p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný a ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O. s. p. možno ním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O. s. p. vylúčené.

Dovolací súd dospel k záveru, že konanie súdov nižších stupňov a ich rozhodnutia vadu v zmysle § 237 O. s. p. nemajú. Vychádzajúc z obsahu dovolania osobitne sa zameril na otázku, či navrhovateľke bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) je treba rozumieť taký závadný postup, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. To znamená, že zo strany súdu musí ísť o porušenie konkrétneho procesného ustanovenia voči dotknutému účastníkovi, ktorého bezprostredným následkom je odňatie možnosti (tomuto účastníkovi) konať pred súdom. Za takýto závadný postup sa považuje aj odmietnutie podania, ktoré by mohlo byť podľa svojho obsahu návrhom na začatie konania (§ 43 ods. 2 O. s. p.), hoci pre také rozhodnutie neboli splnené podmienky, pretože sa takým rozhodnutím bráni navrhovateľovi v realizácii procesného práva domáhať sa ochrany práva, ktoré bolo ohrozené alebo porušené na súde. V danej veci o takýto prípad nešlo.

Všeobecné náležitosti podania určuje ustanovenie § 42 ods. 3 O. s. p. Pre návrh na začatie konania Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 79 stanovuje ďalšie náležitosti, uvedenie ktorých je nevyhnutne potrebné, aby súd mohol návrh prejednať a vecne (meritórne) o ňom rozhodnúť. Okrem uvedenia mena a bydliska účastníkov, prípadne zástupcov, musí návrh

na začatie konania obsahovať údaj o štátnom občianstve a ďalej najmä pravdivé opísanie rozhodujúcich skutočností a označenie dôkazov, ktorých sa navrhovateľ dovoľáva, okrem toho musí byť z návrhu zjavné, čoho sa navrhovateľ domáha. Návrh na začatie konania musí obsahovať konkrétny návrh výroku rozhodnutia obsahujúci rozsah uplatneného nároku. Údaj o tom, čoho sa navrhovateľ domáha (tzv. petit) musí byť presný, určitý a zrozumiteľný. Súd totiž musí presne vedieť, o čom má konať a rozhodnúť, pretože, s výnimkou prípadov uvedených v § 153 ods. 2 O. s. p., nesmie účastníkom prisúdiť viac, než to čoho sa domáhajú, ani účastníkom priznať iné práva a uložiť im iné povinnosti, ako sú navrhované. Presný, určitý a zrozumiteľný petit návrhu nie je vyjadrením iba formálnych náležitostí návrhu, ale je aj nevyhnutným predpokladom toho, aby súdne rozhodnutie bolo (z materiálneho hľadiska) vykonateľné, a aby nastali právne účinky, ktoré navrhovateľ podaním návrhu sledoval.

Ak nemá návrh potrebné náležitosti alebo má iné nedostatky, je povinnosťou súdu poskytnúť navrhovateľovi potrebné poučenie (§ 5 O. s. p.) a viesť ho k takej formulácii návrhu, ktorá by zodpovedala právnym predpisom a záujmom o ochranu ktorých navrhovateľ žiada. Neúplnosť návrhu ako odstrániteľný nedostatok podmienky konania sa súd musí pokúsiť odstrániť v súčinnosti s navrhovateľom (§ 43 ods. 1 O. s. p.) ešte pred nariadením pojednávania vo veci. Ak sa napriek výzve súdu podanie neopraví alebo nedoplní a v konaní nemožno pre tento nedostatok pokračovať, súd podanie odmietne. O týchto následkoch musí byť účastník poučený (§ 43 ods. 2 O. s. p.).

V prejednávanej veci sa dovolací súd stotožňuje so záverom súdov nižších stupňov, že podanie navrhovateľky bolo neúplné, pre ktorý nedostatok nebolo možné v konaní pokračovať. Z podania navrhovateľky z 29. 12. 2006 vyplýva, že sa ním domáha náhrady škody za ublíženie na zdraví následkom napadnutia odporcom, avšak jej rozsah nevyčíslila. Súd prvého stupňa uznesením zo 6. 3. 2007 (č.l. 7) navrhovateľku vyzval v zákonnej lehote 10 dní na odstránenie väd podania a súčasne ju poučil ako ho treba opraviť a doplniť (pravdivo opíše rozhodujúce skutočnosti – návrh odôvodní, ozrejní dôvody uplatňovaného nároku a jeho výšky, predloží dôkazy na podporu svojich tvrdení, špecifikuje návrh výroku – uvedie čoho sa návrhom konkrétne domáha tak, aby bol návrh jasný, určitý, zrozumiteľný a vykonateľný). Hoci navrhovateľka na výzvu súdu reagovala podaním z 21. 3. 2007, uvedené nedostatky neodstránila. Keďže ide nepochybne o návrh na splnenie povinnosti, ktorej predmetom je peňažné plnenie, neuvedenie jeho konkrétnej výšky, je takým nedostatkom, pre ktorý nemožno v konaní pokračovať. Správne preto odvolací súd (po

opakovanom predĺžení lehoty na doplnenie odvolania) rozhodol, keď uznesenie súdu prvého stupňa o odmietnutí podania potvrdil a takýmto postupom odvolací súd nezaťažil konanie vadou uvedenou v § 237 písm. f/ O. s. p. a neodňal navrhovateľke možnosť konať pred súdom, ako nesprávne tvrdila v dovolaní.

V súlade s § 214 ods. 2 písm. c/ O. s. p. pojednávanie na odvolacom súde netreba nariaďovať, ak odvolanie smeruje proti uzneseniu (ako to bolo v danom prípade), preto tým, že krajský súd na prejednanie odvolania proti uzneseniu súdu prvého stupňa o odmietnutí podania nenariadil pojednávanie, neodňal navrhovateľke možnosť konať pred súdom. Ani súd prvého stupňa, ktorý v súlade s § 115 ods. 1 O. s. p. nariaďuje pojednávanie len na prejednanie veci samej, nenariadením pojednávania neodňal navrhovateľke možnosť konať pred súdom.

Vzhľadom k tomu, že dovolanie v predmetnej veci nie je prípustné v zmysle ustanovenia § 239 O. s. p. a dovolací súd nezistil žiadnu podmienku jeho prípustnosti ani podľa ustanovenia § 237 O. s. p., dovolanie v zmysle ustanovenia § 243b ods. 4 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. odmietol ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný.

Odporcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože mu v súvislosti s ním žiadne trovy nevznikli (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. septembra 2008

JUDr. Martin V l a d i k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: